

روش‌های نوین تدریس املاء و انشاء

www.ketab.ir

مؤلفین:

آقای نوری

ابراهیم یعقوب زاده

سعید رستمی

سرشناسه: نوروزی، آقاعلی، ۱۳۶۵ -

عنوان و نام پدیدآور: روش های نوین تدریس املاء و انشاء / مؤلفین آقاعلی نوروزی، ابراهیم یعقوبزاده، سعید رستمی.

مشخصات نشر: تهران، فرهوش، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۸۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۰۵۴-۲-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیا

شناسه افزوده: یعقوبزاده، ابراهیم، ۱۳۵۷ -

شناسه افزوده: رستمی، سعید، ۱۳۶۲ -

رده‌بندی کنفر: ۱۲۰۵۵/۹۹۰۹/ن/PIR۲۸۳۹

رده‌بندی دیویی: ۸۰۸

شماره کتابشناسی ملی: ۰۰۵۳۱۹

انتشارات فرهوش

روش‌های نوین تدریس املاء و انشاء

آقا علی نوروزی - ابراهیم یعقوبزاده - سعید رستمی

ناظر فنی: صدیقه طلایی

صفحه آرا: معین دلاوری

طراح جلد: علی عشقی

نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۵

قیمت: ۷۰۰۰۰ ریال

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است.

آدرس: تهران - میدان انقلاب اسلامی - خیابان کارگر شمالی بالاتر از نصرت - پلاک ۱۱۴۶

تلفن: ۶۶۵۶۹۸۹۱ و ۶۶۹۳۱۶۶۹ دورنگار: ۸۹۷۸۴۵۵۸

وب سایت: www.hamyari.in

فهرست

۷	مقدمه
۹	روش تدریس املاء
۱۰	نکات برجسته روش آموزش املاى فارسی
۱۰	معیارهای ارزشیابی
۱۱	تعریف روش
۱۱	تقسیم‌بندی روش تدریس
۱۴	تعریف تدریس
۱۶	انواع روش‌های تدریس املاء
۳۴	راه‌های پیشنهادی برای تقویت املائی انشاء آموزان ضعیف
۳۶	راه‌های تقویت انشاء در دانش آموزان
۳۹	دلایل ضعف انشاء
۴۲	پیشنهادی برای تقویت و پربار سازی رنگ انشاء
۴۴	معنا و مفهوم انشاء
۴۸	تاریخچه انشاء در برنامه درسی
۵۰	هدف از آموزش انشاء
۵۲	روش آموزش انشاء
۵۳	شیوه‌های اداره کلاس انشاء
۵۶	شیوه‌های عملی اجرای اهداف درس انشاء
۵۶	بدیعه پردازی در انشاء

۷	مراحل تدریس انشاء در الگوی بدیعه پردازی
۸	انواع انشاء
۶۰	رابطه تفکر با انشاء
۶۲	موانع و مشکلات آموزش انشاء
۶۳	محل مناسب نوشتن انشاء (کلاس یا منزل)
۶۵	بهرت و نتیجه
۶۶	انواع روش های انشاء نویسی
۷۵	موضوع انشاء: چهار سطح حسّی (عینی)
۸۰	منابع و مآخذ

انسان تنها آفریده‌ای است که می‌تواند منظور خود را با زبان و به وسیله نمادهای کلامی و گفتاری، به دیگران انتقال دهد. او یاد گرفت که از تصاویر نیز به عنوان نمادهای ارتباطی استفاده کند و دوباره آموخت که بنویسد. واقعا قابل تحسین است که انسان گفتن را به نوشتن تبدیل کرد و این یعنی ثبت و ماندگاری کلام و گفته‌ها. شاید اگر کلام خداوند هم در ادیان مختلف، نوشته نمی‌شد، به شکل روزی در اختیار جامعه قرار نمی‌گرفت.

نوشتن و انشا نعمت عظیمی است که با هیچ نعمت دیگری قابل مقایسه نیست. خداوند تبارک و تعالی در نعمت اساسی خواندن و نوشتن را در سوره مبارکه علق، بیان فرموده است. از این نکته می‌توان استفاده کرد که برای خوب نوشتن باید بتوان خوب خواند و خواندن را خوب فهمید تا بتوان نوشت. این منطقی است که هرکسی خوانده‌اش را خوب بنماید، می‌تواند آن را به زبان خودش، خیلی خوب بنویسد. [۱]

روشن است که فرهنگ‌ها و تمدن با نوشتن و کتابت رابطه بسیار نزدیکی داشته‌اند. پیشرفت فرهنگی بدون پیشرفت فرهنگ مکتوب در جهان کنونی، قابل تصور نیست. متأسفانه در جامعه کنونی ایران، نوشتن بین مردم رواج ندارد و البته این موضوع بین تحصیل‌کردگان نیز مشهود است. [۲]

هنگامی که دانش‌آموزی می‌کوشد یک شیء را به اجزای آن تجزیه کند، یا یک حادثه را به اجزای اصلی آن تقسیم کند، او دارد به تفکر راه پیدا می‌کند

و ماهیتاً کاری انجام می‌دهد که افلاطون هنگام تحلیل فکر انجام می‌داد. [۳]
 قدم بعدی نوشتن است. کاری که افلاطون انجام می‌داد و این دانش‌آموز انجام
 نمی‌دهد.

جوامع متمدنی و پیشرفته در همه امور و در بستر توسعه فرهنگی، رهبران
 زحمات معلمانی هستند که شالوده فکری سرمایه‌های آن جامعه، یعنی
 جوانان، جوانان و نواندیشان را بر مبنای تفکر منطقی، انتقادگر و خلاق بنا
 می‌نهد. اما ضل این مهم‌ترین و مؤثرترین راه اصلاح جامعه را نوشتن می‌دانند
 تا حرف زدن.

اگر معلمان جامعه به فکر خلاق و منطقی و انتقادگر معتقد و متصف بوده
 و در پی اعمال این تفکر باشند، تابع باعث انتقال به افراد تحت آموزش خود
 شده، آنان نیز به صورت نسبی به این گونه اندیشیدن مسلح می‌شوند. [۵]
 برجسته‌ترین افراد امروزی بدون شک از رد آن با که غالباً مکتوبات آنها می-
 باشند، شناخته می‌شوند.

آیا نوشتن کار آسانی است؟ آیا هرکسی می‌تواند بنویسد...

واقعیت این است که خود نوشتن کار آسانی نیست. به خصوص شروع
 نوشتن که واقعاً دشوار است. معجزه آخرین پیامبر خدا کتاب است. بیشترین
 موفقیت دانشمندان بزرگ هم، در نوشته‌های آنها دیده می‌شود. مثلاً افلاطون
 صفحه اول کتاب جمهوریت را ۱۳۰ بار پاک‌نویس کرد. تولستوی کتاب جنگ

و صلح را ۲۲۰ بار مرور کرد. [۶] شواهد برای سختی نوشتن بسیار است. پس بی دلیل نیست که انشای دانش‌آموزان ضعیف است.

روش تدریس املا

املا واژه‌ای است عربی و معنای آن نوشتن مطلبی است که دیگری بگوید یا بخواند. در املا در برنامه آموزشی دوره ابتدایی اهداف زیر را در بر می‌گیرد.

۱. آموزش سرعت و سیرج نوشتاری کلمه‌ها و جمله‌های زبان فارسی

۲. تشخیص اشکالات املائی دانش‌آموزان و رفع آنها.

۳. تمرین آموخته‌های نوشتاری دانش‌آموزان در رونویسی.

بدیهی است با نوشتاری که با غلط‌های املائی همراه باشد ارتباط زبانی بین افراد جامعه بخوبی برقرار نمی‌شود. بنابراین، لزوم توجه به این درس کاملاً روشن است علاوه بر اهداف فوق، املا نویسی، دانش‌آموزان را یاری می‌کند تا مهارت‌های خود را در زمینه‌های زیر تقویت نمایند.

۱. گوش دادن با دقت

۲. تمرکز و توجه داشتن به گفتار گوینده (معلم)